

Den rättvisa världen

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Den kalla staden är den tredje boken i serien LABYRINTEN. Paris och hennes pojkvän Kairo har tagit sig till det blå havet. Allt är perfekt och alla är vänliga, men alla ser också likadana ut och tycker lika. Paris och Kairos vän Lima vägrar vara som alla andra fast Vår högsta ledare kräver det. Kairo tycker att Lima är farlig eftersom de kan hamna i fängelse på grund av henne och Paris tvingas välja mellan Kairo och Lima.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga: skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Bearbeta innehållet i litteratur, bilder, film, teater, drama och andra medier.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

FÖRE LÄSNINGEN

Titta på bokens omslag och diskutera i klassen:

- Vad tänker ni om boken när ni tittar på omslaget?
- Vad föreställer omslaget?
- Har ni läst den första eller andra delen i serien som heter *Labyrinten*? Vad minns ni i så fall av dem?

EFTER LÄSNINGEN

Låt eleverna diskutera i grupper eller i klassen:

- Var boken som ni tänkte?
- Hur var språket i boken? Var det lätt att hänga med eller var det några svåra ord och meningar?
- Var det någon av personerna i boken som förändrades under berättelsen?
- Var slutet väntat eller oväntat? Varför?
- Hur viktigt är frihet jämfört med bekvämlighet och trygghet?

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Hur ser det ut där Paris vaknar upp?
Det är ett rum av sten med värmeljus längs ena väggen.
2. Varför sätter Paris handen över Kairos mun?
För att kolla om han lever/andas.
3. Hur ser Gydjas rustning ut?
Den är blank och av gulröd metall.
4. Varför säger Paris ingenting till Gydja?
För att hon ser så sträng ut.
5. Varför tar Gydja boken från Paris?
För att den hör till det förflutna och de måste lämna det gamla bakom sig för att kunna släppa in det nya.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Stämmer det att Gydja har lurat dem?
Nej. Gydja säger att det är bokens fel att de har kommit tillbaka.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

7. Vad menas egentligen med att "släppa taget om det gamla". Hur gör man det?
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

8. Varför sparar Paris snäckan?
Hon tänker att den kanske kan komma till nytta.
9. Hur vet Paris och Kairo att de får lov att gå ut ur rummet?
Råttan är borta och dörren är öppen.
10. Varför vänder de om när de gått en stund i labyrinten?
För att allt blir svart.
11. Beskriv Gydjas blick.
Den är hård som sten.
12. Vad får Gydja att låta dem lämna labyrinten? Tre saker.
Lima ångrar sig, Paris får Gydja att tycka att det var ödet som bestämt att hon och Kairo skulle komma tillbaka och hämta Lima, de betalar med fikon och snäckan.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

13. Vad menar Kairo när han säger "I dag är en ny dag"?
Han menar att det är en ny chans för dem att komma ut ur labyrinten.
14. Varför skriker Lima när hon ser Paris?
Hon blir glad.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

15. Är det viktigt att aldrig vara osams med sina vänner och tycka likadant om allt? Förklara.
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

16. Vad gör människorna vid havet?
Solar och badar.
17. Hur förstår mannen på stranden att Paris, Kairo och Lima är nya?
De badar i sina underkläder och har långt hår.
18. Varför blir Paris rädd?
För att hon förstår att det finns en diktator i Den rättvisa världen.
19. Varför är det viktigt att bli som de andra i Den rättvisa världen?
Det är viktigt för att inte hamna i fängelse.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

20. Vad menas med att de har lämnat labyrinten för gott?
Att de aldrig ska komma tillbaka dit.
21. Varför säger Paris inget till Kairo om att hon är orolig för Lima?
Hon vill inte förstöra stämningen./De vill bara tänka på allt som är bra.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

22. Hur tror du att du själv skulle reagera om du kom till Den rättvisa världen? Protestera som Lima eller acceptera som Paris och Kairo?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

23. Vad har Kairo för planer för framtiden?
Att skaffa ett jobb och tjäna pengar.
24. Vad tycker Lima om dem hon bor med?
Hon tycker att de är tråkiga.
25. Varför tycker Paris inte om när Lima klagar?
Hon är rädd att folk ska tro att hon och Kairo tycker samma sak.
26. Vad tycker Kairo om Lima?
Att hon är farlig för dem.
27. Varför släpper Paris inte in Lima i huset?
För att hon inte vill bli osams med Kairo och hon är rädd att de ska hamna i Labyrinten igen.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. Tror du att Paris och Kairo vill att Lima sköter sig för hennes egen skull eller för att hon inte ska skapa problem för dem?
Mest för att de är rädda för sin egen skull.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

29. Kan du förstå att Paris och Kairo vill ha lugn och ro eller håller du med Lima om att de är mesar?
Eget svar.
30. Vad tror du kommer att hända med Lima? Kommer hon att anpassa sig eller hamna i trubbel med polisen?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

31. Vad säger Paris chef när hon vill byta arbetsuppgifter?
Att det inte går och att hon ska vara tacksam för det jobb hon har.
32. Hur känns det för Paris att inte träffa Lima?
Hon saknar henne.
33. Vad är Paris allra mest rädd för?
Att hamna i Labyrinten.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

34. Vad gör Paris som visar att Lima är hennes vän?
Hon går fram och varnar Lima för poliserna trots att hon är rädd.
35. Är Paris helt ärlig mot Kairo när hon säger att Den rättvisa världen inte är tråkig?
Nej.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

36. Vad menar Paris när hon säger till Lima "Jag som trodde du var smart?"
Eget svar.
37. Vad är frihet för dig i ditt liv? Vad är viktigt för dig att få bestämma över?
Finns det något du skulle vilja ha mer frihet över?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

38. Hur många demonstranter gömmer Paris och Kairo i lägenheten?
Fem.
39. Hur klarade de sig undan när polisen kom till torget?
De hann gömma sig.
40. Varför är det så viktigt för Paris att hjälpa Lima?
För att Lima hjälpte Paris i öknen (och för att de är bästa vänner).
41. Varför måste Lima och hennes vänner krypa på golvet?
För att poliserna inte ska se dem genom fönstret.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

42. Varför har Lima och hennes vänner gett sig av?
För att inte Paris och Kairo ska hamna i fängelse om de blir upptäckta.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

43. Vad menar Lima när hon skriver *äkta rättvisa*?
Eget svar.

Kapitel 7

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

44. Beskriv solnedgången på stranden.
Himlen blir röd som blod och speglar sig i havet.
45. Vad tycker det unga paret på bussen om Limas åsikter?
Att de är dumma.
46. Var har Lima träffat Den högsta ledaren?
I fängelset.
47. Hur beskriver Paris Lima?
Hon beskriver henne som modig och stark.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

48. Vad tycker Kairo om att Lima är fri?
Han tycker det är konstigt.

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret direkt i texten.)

49. Vad tycker Paris om Den rättvisa världen?
Att den är bättre än öknen och Den kalla staden, men den är inte perfekt.
50. Varför åker Paris för att träffa Rabarber?
För att han har en dator och kanske kan kolla var Lima är.
51. Vad gör människorna när Lima kommer upp på scenen?
De applåderar.
52. Hur förklarar Rabarber att Lima blivit vän med Vår högsta ledare?
Han säger att hon är envis och smart.
53. Hur ska de göra Den rättvisa världen mer rättvis?
Genom att diskutera vad rättvisa betyder.
54. Vilka är de två första reglerna Vår högsta ledare ändrar på?
Man får ha långt hår och röda och gröna kläder.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

55. Varför skakar Paris händer när hon pratar med sin chef?
För att hon är upprörd.
56. Varför kastar Paris sin bruna mössa på marken?
För att visa att hon inte tänker vara som alla andra/följa alla regler längre.
57. Varför står det att Lima och Paris ler äkta leenden och ingen fejk?
För att alla i Den rättvisa världen går omkring och ler hela tiden bara för att de måste.

Frågor bortom raderna (Fundera, ta reda på och ge egna svar.)

58. Varför tror du att Paris säger ifrån till sin chef just den dagen?
Eget svar.
59. De som bor i Den rättvisa världen har kort hår och bruna kläder. Men hur tror du att Vår högsta ledare ser ut? Beskriv henne så som du föreställer dig. (Rita och måla en bild om du vill.)
Eget svar.